

Ohje Jätevesijärjestelmä

Kiteen rakennusvalvonta
Julkaistu 1.3.2021
Versio A 1.9.2021

Yleistä

Suomen ympäristönsuojelulaki ja sen nojalla annetut asetukset edellyttävät jätevesien asianmukaista käsittelyä. Jätevesien käsittelyn tavoitteena on erottaa vesi ja lika-aineet toisistaan niin, että puhdistettu jätevesi ei aiheuttaisi haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätevesien käsittelyä koskevat säännöt riippuvat suuresti siitä, sijaitseeko jätevettä tuottava kiinteistö vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella vai toiminta-alueen ulkopuolella, niin sanotulla haja-asutusalueella. Lisäksi määräykset poikkeavat toisistaan pohjavesialueilla, ranta-alueilla sekä näiden ulkopuolisilla alueilla.

Kunnallistekniikka vai oma jätevesijärjestelmä?

Ennen jätevesijärjestelmän suunnittelun aloittamista on syytä selvittää mahdollisuudet sekä mahdollinen velvoite liittyä kunnallistekniikkaan. Lisätiedot <https://www.kitee.fi/vesihuolto>

Jos rakennuspaikka sijaitsee vesihuoltolaitoksen hyväksytyllä toiminta-alueella, niin rakennuspaikan rakennukset on pääsääntöisesti liitettävä kunnallistekniikkaan (vesi- ja/tai viemäriverkosto). Liittymisvelvollisuudesta voi kuitenkin hakea vapautusta, jos tietyt perusteet täyttyvät. Lisätiedot www.kitee.fi/jatevedet-vesihuoltolaitoksen-toiminta-alueella.

Jos kunnallistekniikan toiminta-alue ei aseta velvoitetta kunnallistekniikkaan liittymiselle tai liittymisvelvollisuudesta on saatu vapautus, voidaan kiinteistölle suunnitella oma jätevesijärjestelmä.

Jätevesijärjestelmän suunnittelu

Rakennusvalvonta suosittelee rakennushankkeeseen ryhtyviä hankkimaan asiantuntevan suunnittelijan, joka selvittää rakennuspaikan lähtötiedot sekä tekee kattavan selvityksen rakennuspaikalle soveltuvista erilaisista jätevesien käsittelyvaihtoehdoista. Hyvä suunnittelija tuo ilmi jätevesijärjestelmän rakentamisen sekä myös käytönaikaisia kustannustietoja helpottamaan oikeanlaisen järjestelmän valinnassa. Lopullisesti jätevesienkäsittelyjärjestelmän valinta jää usein kiinteistön omistajan tehtäväksi.

Jätevesijärjestelmä tulee suunnitella siten, että käsittelyn suhteen noudatetaan alueella voimassa olevia kaavamääräyksiä sekä Kiteen kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä. Suunnitelman tulee olla ympäristönsuojelulain sekä jätevesiasetuksen mukainen. Lisätietoja ympäristönsuojelumääräyksiä suhteen antaa Kiteen ympäristöpäällikkö. Kiteen ympäristönsuojelumääräykset löytyvät esimerkiksi kaupungin Internet-sivuilta: <https://www.kitee.fi/ymparistonsuojelu>

Lisäohjeita jätevesijärjestelmän valintaan sekä suunnitteluun:

- Ympäristöministeriön ympäristöopas 2017 haja-asutuksen jätevesien käsittelyyn: <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/80090>
- Suomen ympäristökeskuksen puhdistamosivusto: https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Rakentaminen/Rakennushanke/Talotekniset_jarjestelmat_LVI/Kiinteiston_jatevesien_kasittely/Syventavaa_tietoa/Puhdistamosivusto_jatevesien_kasittelymenetelmista

Jätevesijärjestelmän luvan hakeminen

Kiteen rakennusjärjestyksen mukaan jätevesijärjestelmän rakentaminen vaatii aina toimenpideluvan. Toimenpidelupaa voidaan hakea samalla hakemuksella jonkun muun hankkeen yhteydessä, esimerkiksi asuinrakennuksen rakennuslupahakemuksella. Jätevesijärjestelmä on lisättävä aina omaksi toimenpiteeksi Lupapisteeseen. Rakennusvalvonta pyytää jätevesijärjestelmästä lausunnon Kiteen kaupungin ympäristötoimelta.

Jätevesijärjestelmän luvan hakeminen kannattaa tehdä hyvissä ajoin ennen aiottua rakentamisajankohtaa. Toimenpidelupa on voimassa kolme vuotta ja rakennuslupa on voimassa viisi vuotta. Rakennusluvan mukaiset rakennustoimenpiteet on aloitettava kolmen vuoden kuluessa.

Toimenpidelupa haetaan sähköisen asiointipalvelun Lupapisteen kautta osoitteessa www.lupapiste.fi. Lupapiste-palvelu opastaa hakemuksen täyttämisen suhteen vaiheittain. Lupapisteen käyttöohjeet löydät Lupapisteen ohjesivustolta.

Jätevesijärjestelmän lupahakemukseen yleensä tarvittavat tiedot ja liitteet:

- 1) Rakennuspaikan, hakijoiden ja toimenpiteen yleiset tiedot
 - Noudata yleisiä rakennusvalvonnan antamia luvan hakemisen ohjeita sekä Lupapisteen opastusta.
 - Jos rakennuspaikka on useamman henkilön omistuksessa, Lupapisteessä hankkeen osapuoliksi tulee lisätä kaikki rakennuspaikan omistajat. Jos vain yksi omistaja on hankkeella osapuolena, muilta omistajilta on oltava valtakirja hakemuksen tekemistä varten. Valtakirja tulee tällöin lisätä hakemuksen liitteisiin.
- 2) Selvitys rakennuspaikan omistus- ja hallintaoikeudesta
 - Rakennuslupahakemuksen yhteydessä on osoitettava, että luvan hakija hallitsee rakennuspaikkaa.
 - Selvitykseksi käy esimerkiksi yksi seuraavista:
 - Lainhuuto (Rakennusvalvonta voi ottaa lainhuudon 18,00 €:n hintaan; ilmoita tästä hakemuksessa)
 - Julkisen kaupanvahvistajan vahvistama kauppa- tai lahjakirjan kopio, ellei lainhuutoa ole vielä.
 - Otteita voit ostaa [maanmittauslaitoksen verkkosivujen](#) kautta.
- 3) Jätevesijärjestelmän suunnitelma
 - Jätevesijärjestelmän suunnitelman tulee olla riittävän pätevän suunnittelijan tekemä. Rakennusvalvontaviranomainen arvioi sille ilmoitetun suunnittelijan kelpoisuuden hankekohtaisesti suunnittelutehtävän vaativuuden perusteella. Jätevesijärjestelmät ovat hyvin usein tavanomaisia suunnittelutehtäviä.
 - Jätevesijärjestelmän suunnittelijan on huolehdittava, että hän selvittää rakennuspaikkakohtaiset suunnittelussa tarvittavat lähtötiedot ja määräykset. Katso ympäristönsuojelu- ja kaavamääräykset.
 - Suunnitelman tulee sisältää voimassaolevan ympäristönsuojelulain ja jätevesiasetuksen mukaiset tiedot. Katso tämän ohjeen viimeinen kohta Jätevesijärjestelmän suunnitelman sekä käyttö- ja huolto-ohjeen sisältö.

- 4) Jätevesijärjestelmän käyttö- ja huolto-ohje
 - Jätevesijärjestelmän käyttö- ja huolto-ohje tulee sisällyttää jätevesijärjestelmän suunnitelmaan tai lisätä erillisenä tiedostona hankkeelle.
 - Käyttö- ja huolto-ohjeen tulee sisältää voimassaolevan jätevesiasetuksen mukaiset tiedot. Katso tämän ohjeen viimeinen kohta Jätevesijärjestelmän suunnitelman sekä käyttö- ja huolto-ohjeen sisältö.

- 5) Naapureiden kuuleminen
 - Rakennusvalvonta suosittelee tekemään naapureiden kuulemisen aina.
 - Kuuleminen edellytetään aina, jos jätevesien käsittelystä voi selkeästi aiheutua haittaa tai riski naapurin vedenottamiselle tai muulle vastaavalle toiminnalle.
 - Naapureiden kuuleminen suoritetaan pääsääntöisesti Lupapisteen kautta. Hakija voi pyytää naapureilta kuulemiset myös kirjallisena. Paperiset kuulemislomakkeet tulee liittää skannattuna hakemuksen ”Suunnitelmat ja liitteet”-välilehdelle.
 - Ellei hakija tee kuulemista, rakennusvalvonta suorittaa kuulemisen ja perii taksan mukaiset maksut.
 - Rakennusvalvonnan suorittama kuuleminen lisää käsittelyaikaa vähintään 14 vrk.

- 6) Naapurin suostumus
 - Edellytetään jos rakennetaan liian lähelle naapurin rajaa. Tarkista etäisyysvaatimus ympäristönsuojelumääräyksistä.

Tapauskohtaisesti voidaan edellyttää myös muita liitteitä asian ratkaisemiseksi.

Jätevesijärjestelmän suunnitelman sekä käyttö- ja huolto-ohjeen sisältö

Jätevesijärjestelmän suunnitelman sekä käyttö- ja huolto-ohjeiden sisältö määräytyvät voimassa olevan ympäristönsuojelulain (YSL) sekä valtioneuvoston ns. hajajätevesiasetuksen mukaisesti. Suunnittelijan tulee varmistaa vaatimukset voimassa olevasta laista sekä asetuksesta.

Lainsäädäntö on luettavissa: www.finlex.fi

Ympäristönsuojelulain (YSL:n) 157 a §:n mukaiset sisältövaatimukset:

Suunnitelman on sisällettävä riittäviin lähtötietoihin perustuvat tiedot jätevesien käsittelyjärjestelmän mitoituksesta, rakenteesta, toimintaperiaatteesta, arvio saavutettavasta käsittelytuloksesta ja jätevesien ympäristökuormituksesta sekä muut järjestelmän rakentamiseksi, käyttämiseksi ja valvomiseksi tarpeelliset tiedot.

Valtioneuvoston asetuksen 157/2017 talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla mukaiset sisältövaatimukset:

6 § Jätevesijärjestelmää koskevan suunnitelman sisältö

Jätevesijärjestelmää koskevassa suunnitelmassa on otettava huomioon kiinteistön suunniteltu ja muu mahdollinen käyttö sekä rakennusten elinkaari.

Suunnitelman on sisällettävä:

- 1) tiedot muodostuvien jätevesien määrästä ja laadusta;*
- 2) tiedot jätevesijärjestelmästä ja sen mitoituksesta;*
- 3) tiedot asemapiirroksena jätevesijärjestelmän putkien, laitteiden ja käsitellyn jäteveden purkupaikan sijainnista, hoito- ja huoltokohteiden sijainnista ja niiden saavutettavuudesta, jätevesijärjestelmän ja jätevesien vaikutuspiirissä sijaitsevista rakennuksista, talousvesikaivoista ja muusta vedenotosta, pinta- ja pohjavesistä sekä muusta maankäytöstä;*
- 4) tarvittaessa arvio jätevesijärjestelmän toiminnasta, kun pinta- ja pohjavesi ovat korkeimmillaan.*

7 § Jätevesijärjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeen sisältö

Jätevesijärjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeen on sisällettävä:

- 1) tiedot säännöllistä huoltoa ja tarkkailua vaativista kohteista;*
- 2) tiedot huolto- ja tarkkailutoimista sekä huoltovälistä;*
- 3) tiedot jätevesijärjestelmän yleisimmistä vikatilanteissa toimimisesta;*
- 4) jätevesijärjestelmän suunnittelijan ja rakentajan yhteystiedot.*